

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Tine Søfteland**

Saksnr	Utvalg	Møtedato
08/16	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	11.06.2008
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Lokal forskrift - Frist for spredning av husdyrgjødsel på eng i Bjugn kommune**Vedlegg:**

1. Forslag til Forskrift om frist for spredning av husdyrgjødsel på eng i Bjugn kommune

Sakens bakgrunn og innhold:

Fra 1. april 2001 ble forskrift vedrørende forurensning fra landbruket delegert fra Fylkesmannen til kommunen. I 2005 ble forskriften innskjerpet i forhold til at kommunen ved forskrift eller enkeltvedtak, kan tillate en senere frist for spredning uten nedmolding/nedfelling enn 1. september, så fremt kommunens klimatiske forhold og vannkvaliteten i kommunens vassdrag kan tillater det. Fristen kan ikke settes senere enn 01. oktober. Kommunen kan også forby spredning av gjødselvarer i hele eller deler av perioden fra og med 1. september til 1. november i områder med alvorlig forurensning eller fare for alvorlig forurensning. Det er fortsatt tillatt å spre gjødsel fram til 1. november på arealer som nedmoldes straks og senest 18 timer etter spredning, under forutsetning at det ikke er frost eller snø på bakken. Spredning av husdyrgjødsel skal ikke forkomme i perioden 1. november til 14. februar.

Praksis i Bjugn kommune de siste årene er at det er innvilget forlenget frist for å spre husdyrgjødsel på eng fram til 1. oktober. Dette er gjort fordi klimaet i Bjugn tilsier en forholdsvis lang vekstsesong med mulighet for en 3. slått, samtidig som været de siste årene ikke har gitt optimale utkjøringsforhold før nærmere denne datoen. På bakgrunn av dette ble det foreslått å lage en lokal forskrift for spredning av husdyrgjødsel på eng.

Forslag til forskrift ble sendt på høring med høringsfrist 01.desember 07. Da fristen hadde gått ut hadde det kommet inn uttalelser fra:

- LR - Fosen Forsøksring
- Bjugn Produsentlag
- Norsvin Fosen
- Kretsutvalget Nortura Ørland/Bjugn
- Miljøvernavdelingen, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Forsøksringen er enig i administrasjonen sitt forslag til frist, mens Bjugn Produsentlag, Norsvin Fosen og Kretsutvalget Nortura Ørland/Bjugn ønsker at fristen blir satt til 15. oktober. Dette begrunnes ut fra ønsket om å spre gjødsla på mest mulig gunstig tidspunkt i forhold til været på høsten.

Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sier at "De har registrert at utsatte frister for spredning av husdyrgjødsel har blitt annonsert i aviser og på hjemmesidene til flere kommuner i Sør-Trøndelag høsten 07 uten at dette har vært vist til noe formelt vedtak. Fylkesmannen forstår at det i spesielle tilfeller kan oppstå behov for spredning av husdyrgjødsel senere enn 1.september. Fylkesmannen ser også at det er hensiktsmessig for kommunene å slippe enkeltsaksbehandlingen gjennom en generell fristutsettelse i forskrift. Likevel er det viktig å understreke at sen spredning ikke bør bli en vanlig praksis, og kommunen bør ha tenkt gjennom om en slik forskrift vil medføre at flere sprer senere, og at nyttiggjøringen av gjødsla generelt vil reduseres. Slik som det også framgår av § 4 i forslaget bør husdyrgjødsel som hovedsak spres i perioden fra våronnstart og fram til 1. september og aller helst mellom våronn og etter 1. slått for å få den beste nyttiggjøringen av næringsstoffene. Fylkesmannen stiller derfor spørsmål ved om muligheten for en tredje slått i oktober er et reelt og viktig argument for spredning på eng i løpet av september.

I saksframlegget er ikke problemstillingen knyttet til vannkvaliteten i kommunens vassdrag vurdert. I henhold til forskriften er denne vurderingen avgjørende for å kunne tillate en utsatt frist. Fylkesmannen kjenner til at Eidsvatnet allerede er sterkt påvirket av landbruksforurensning. Dette er dokumentert gjennom prøvetaking av både Fylkesmannen og Bjugn kommune. I tillegg har Fylkesmannen og kommunen gjort en del undersøkelser i Kotengsvatnet og Liavatnet, som viser at disse også er påvirket. Kommunen må være oppmerksom på utviklingen. Fylkesmannen kan ikke se at en senere frist for spredning av husdyrgjødsel rundt disse vannene vil bidra til en bedring av situasjonen. Fylkesmannen ber om at kommunen tar dette opp til vurdering og eventuelt vurderer en geografisk differensiering på utvidelse av fristen. Det minnes i den sammenhengen også om kommunens mulighet til å legge ned forbud mot all spredning mellom 1.september og 1.november i utsatte områder."

Administrasjonens vurdering:

Bakgrunnen for at en ønsker å utvide fristen på permanent basis er at spørsmålet om utvidet spredsesong dukker opp hver høst, fordi det er ønskelig å ta en 3. slått hvis forholdene tilsier det. Formålet med å lage en forskrift er at det skaper forutsigbarhet for gårdbrukerne, samtidig som det påfører administrasjonen mindre arbeid i forbindelse med søknader om dispensasjoner. Hensikten med å sette 1. oktober som frist er å sikre at husdyrgjødsel utnyttes best mulig som en ressurs for planteproduksjonen. Husdyrgjødsel er en ressurs som næringsstoff for plantene. Næringsstoffer på avveie er forurensning. Ved valg av frist for spredning er det lagt vekt på at det sjelden er frost i marka før 15. oktober. At fristen settes til et senere tidspunkt vil også medføre at husdyrgjødsel kan spres på et mer gunstig tidspunkt i forhold til værforhold og lignende for å unngå kjøreskader på enga. Husdyrgjødsel skal dessuten disponeres slik at den ikke fører til forurensning eller fare for forurensning, noe som er tilfelle hvis gårdbrukerne er nødt til å spre i regnvær eller under andre ugunstige forhold for å bli ferdig før fristen går ut.

I forhold til uttalelsene som har kommet inn er det ønskelig med utsatt frist til 15. oktober. Dette begrunnes ut fra ønsket om best mulige kjøreforhold når gjødsla skal spres. Imidlertid åpner ikke forskriften for en senere frist enn 01. oktober.

I henhold til forskriften er vurderingen av vannkvaliteten i tillegg til klima avgjørende for å kunne tillate en utsatt frist. Når det gjelder vannkvaliteter er Eidsvatnet og til dels Liavatnet og Kotengsvatnet påvirket av landbruksforurensning. Spesielt Eidsvatnet er påvirket. Dette har prøver tatt av både Fylkesmannen og kommunen vist. I følge sentral forskrift har kommunen mulighet til å forby spredning av gjødselvarer i hele eller deler av perioden fra og med 1. september til 1. november i områder med alvorlig forurensning eller fare for alvorlig forurensning. Kommunen har også mulighet til å vurdere en geografisk differensiering. For å hindre at disse vatnene blir mer forurenset, foreslår administrasjonen at det innen en sikkerhetssone langs disse vatnene på 50 meter fra normal vannstand, ikke er lov å spre husdyrgjødsel uten nedmolding i perioden 01. september fram til 01. november. I tillegg til Eidsvatnet, Liavatnet og Kotengsvatnet mener administrasjonen at Barsetvatnet som er

drikkevannskilde for Ørland og Bjugn bør være omfattet av samme restriksjon. Samtidig må det utvises varsomhet i forhold til spredning av gjødsel i nærheten av tilførselsbekker til disse vatnene.

Administrasjonen anbefaler at landbruksnemnda vedtar forskriften med endringene som omfatter en sikkerhetssone på 50 meter for Eidsvatnet, Liavatnet, Kotengsvatnet og Barsetvatnet.

Det minnes om at vedtaket som fattes av landbruksnemnda er å betrakte som innstilling til kommunestyret.

Komitelederens innstilling:

Bjugn kommune vedtar revidert forslag til lokal forskrift - "Forskrift om frist for spredning av husdyrgjødsel på eng i Bjugn kommune."

Saksprotokoll i Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner - 11.06.2008

Behandling:

Saken ble tatt opp som tilleggssak, etter at den ble sendt medlemmene noen dager før møtet.

Innstilling fra leder:

Bjugn kommune vedtar revidert forslag til lokal forskrift "Forskrift om frist for spredning av husdyrgjødsel på eng i Bjugn kommune".

Det ble foreslått å føye til avstand 25 meter til tilløpsbekker i forskriftens § 3.

Innstillingen med tillegg ble enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Bjugn kommune vedtar revidert forslag til lokal forskrift "Forskrift om frist for spredning av husdyrgjødsel på eng i Bjugn kommune".